

Covid už tak nezabíjí, v Evropě včetně Česka přesto začalo umírat nadprůměrně lidí

tadesco.org/covid-uz-tak-nezabiji-v-evrope-vcetne-ceska-presto-zacalo-umirat-nadprumerne-lidi/

datum: 3. 2. 2024

autor: roman

čas na přečtení: 3 min.

Světová zdravotnická organizace (WHO) vyhlásila konec stavu nouze ohledně onemocnění COVID-19 loni v květnu, kdy v EU činila nadpřeměrná úmrtnost 3,6 %, resp. 11 831 osob. Tedy zemřelo o tolik více lidí ve srovnání se stejným „běžným“ obdobím z let 2016-2019. Dle zatím posledních údajů Eurostatu za listopad 2023 dosáhla však nadúmrtnost již 7,7 %. Tedy zatím vůbec nejvyšší úrovně v loňském roce. Zemřelo zkrátka o 32 345 více osob, než by se běžně očekávalo. O měsíc dříve činila nadúmrtnost 4,6 %. Nejnižší loni byla v únoru, kdy naopak zemřelo o více než procento méně lidí, než byl průměr.

V listopadu 2023 se každopádně nadměrná úmrtnost v rámci EU nadále lišila. Pět zemí EU nezaznamenalo žádnou nadměrnou úmrtnost: Rumunsko (-7,9 %), Malta (-5,3 %), Bulharsko (-2,9 %), Chorvatsko (-1,3 %) a Slovensko (-0,2 %). Nadúmrtnost vykázalo 22 zemí. Nejvyšší byla zaznamenána ve Finsku o 40,5 %, což je druhý nejvyšší loňský údaj ze všech zemí EU (rekord drží s 54 % Malta z července). Následovalo v listopadu Rakousko (20,2 %), Nizozemsko (18,7 %) a Švédsko (16,5 %). Pro srovnání, v říjnu 2023 zaznamenalo nadměrnou úmrtnost 20 členských států EU, přičemž nejvyšší míry byly zaznamenány ve Finsku (19,2 %), na Kypru (19,0 %), v Irsku (17,9 %) a v Nizozemsku (15,3 %).

Zatímco u nás v době eskalace covidu patřila nadúmrtnost k nejvyšším, loni jsme se drželi pod průměrem. Z dosavadních dat za 11 měsíců roku byla v šesti měsících nižší než zmiňovaný průměr z let 2016-2019. Jak patrně také z našeho výše uvedeného grafu, v posledních dvou měsících začala nicméně rovněž růst. V říjnu o 1,5 %, v listopadu pak o 3,9 %. Nejvyšší přitom byla loni v úvodu roku a to o 9,3 %.

Zmiňované „rekordní“ Finsko loni zaznamenalo nadprůměrnou úmrtnost až na březen. Od té doby s výjimkou července navíc dvoucifernou, která eskalovala v posledních dvou známých měsících. Tedy vedle rekordního zmiňovaného listopadu, dosáhla v říjnu nadúmrtnost 19,2 %.

Například k vývoji ve Finsku se aktuálně vyjádřil tamní profesor výzkumu institutu pro zdraví a sociální péči. Seppo Koskinen poznamenal, že nárůst úmrtnosti byl zvláště výrazný u starších osob, tedy osob ve věku 70 let a více. U mladších věkových skupin však podobný nárůst zaznamenán nebyl. Jedním z klíčových faktorů ovlivňujících úmrtnost ve Finsku je dle něho rychlý nárůst nejstarších věkových skupin obyvatelstva ve srovnání s ostatními zeměmi EU. „Přibližně třetina ze 40 % nadměrné úmrtnosti, kterou uvádí Eurostat, je způsobena zvýšeným počtem starších lidí ve Finsku,“ vysvětlil Koskinen.

Covid v čase celkovou úmrtnost neovlivnil? Sehrává své očkování?

Obecně důvody nadúmrtnosti zatím spíše zůstávají zahaleny v mlze. Při pohledu na některá loňská data, by se však dala **nadúmrtnost vysvětlit jako určitý postcovidový doběh**. Zmínit totiž možno Irsko, které bylo dle výzkumu OECD jednou z devíti zemí (z celkem 38 zahrnutých v organizaci), které se v době pandemie v letech 2020-2022 vyhnuly nadměrnému počtu úmrtí. Díky především proticovidovým opatřením a výrazným **nadprůměrným 96% proočkáním dospělé populace Irsko mělo v době covidu nejnižší míru úmrtnosti po Novém Zélandu, Islandu a Norsku. Jenže data Eurostatu již za loňský rok ukazují naopak na značnou nadúmrtnost**. Irsko ji dosud vykazalo v každém měsíci. Až na dva měsíce navíc dvoucifernou, nejvýrazněji v listopadu o 17,9 %. Otázkou tak mohou být například také možné negativní vlivy očkování, které obecně v čase různorodě vyplouvají na povrch...

Doplnit závěrem možno Eurostatem evidované další vybrané země Evropy. Nadúmrtnost v listopadu zaznamenaly všechny. Lichnštejnsko s 37,6 % se dokonce intenzitou výrazně přiblížilo zmiňovanému Finsku. Nutno však zmínit, že knížectví naopak v předcházejících 4 měsících vykazovalo výraznou podúmrtnost. V červenci dokonce o 45,3 %, což žádná země Evropy loni nepřekonala. Doplnit lze listopadové údaje o nadúmrtnosti ve Švýcarsku (29 %), Norsku (16,2 %) a Islandu (13,4 %).

Publikováno na kurzy.cz dne 31.1.2024

sponzorováno